

มาตรการทางกฎหมายในการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงผู้ติดยาเสพติดให้โทษ

นายปิ่น ศรีเมือง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2523

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I1655600

๗

LEGAL MEASURES FOR THE TREATMENT AND REHABILITATION OF DRUG ADDICTS

Mr. Pin Srimuang

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for The Degree of Master of Laws

Department of Law
Graduate School

Chulalongkorn University

1980

หัวข้อวิทยานิพนธ์   มาตรการทางกฎหมายในการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงผู้ติดยาเสพติด คีให้โทษ

โดย   นายปิ่น ศรีเมือง

ภาควิชา   นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ไผ่ยศ   เหมะรัชตะ

บัณฑิตวิทยาลัย   จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย   อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

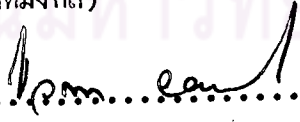

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์   บุญนาค)

คณะกรรมการการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์   โขวิไลกุล)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ไผ่ยศ   เหมะรัชตะ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ประมุข   สวัสดิ์มงคล)

.....กรรมการ
(พล.ต.ต.ชวลิต   ยอดมณี)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย   จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ไว้ในกฎหมายภายในประเทศของตนและทำการศึกษาถึงสมมุติฐานที่แท้จริงจึงพบว่าสาเหตุที่ทำให้เป็นโรคจิตประสาทก็เนื่องมาจากสาเหตุหลายประการด้วยกัน เช่น สาเหตุจากตัวผู้กระทำความผิด สาเหตุทางด้านสิ่งแวดล้อม สภาพและปัญหาสังคมตลอดจนสาเหตุทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งนานาประเทศก็มีสาเหตุคล้ายคลึงกันในการทำให้บุคคลเป็นผู้เสพยาและนอกจากนี้อายุ เพศ การศึกษา และอาชีพก็มีส่วนเป็นอย่างมาก ที่ช่วยผลักดันให้มีการเสพยาเสพติด จะเห็นได้ว่าภัยที่เกิดจากโรคจิตประสาทนั้นมีมาก เพราะบางครั้งผู้เสพยาอาจไปก่ออาชญากรรมทางอาญ้อีก เช่น ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ความผิดเกี่ยวกับชีวิต และร่างกาย และอุบัติเหตุบนท้องถนน เป็นต้น

ผู้เสพยาที่ถือได้ว่าเป็นผู้กระทำความผิดทางอาญา ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกระบวนการยุติธรรม โดยเริ่มต้นจากพนักงานตำรวจ พนักงานอัยการ ผู้พิพากษา และฝ่ายราชทัณฑ์ เป็นผู้ดำเนินการสืบสวนสอบสวน ส่งฟ้อง พิจารณาพิพากษาคดี ลงโทษผู้เสพยาและพ้นโทษปล่อยตัวไปในที่สุด ซึ่งกระบวนการตามขั้นตอนนี้มีบุคคลหลายฝ่ายได้เสนอแนวความคิดในเรื่องการจัดตั้งศาลพิเศษสำหรับทำการพิจารณาพิพากษาคดียาเสพติดโดยเฉพาะ เหมือนศาลแรงงานหรือศาลปกครอง แต่อย่างไรก็ตามในขณะนี้ยังมีไม่มีโครงการจัดตั้งศาลดังกล่าวขึ้นมา

ส่วนวิธีการแก้ไขปรับปรุงผู้เสพยา ได้แบ่งแยกผู้เสพยาเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทแรกเป็นการบำบัดรักษาผู้เสพยาที่สมัครใจขอสมัคร เขาทำการบำบัดรักษาตามมาตรา 94 พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ผู้เสพยาจะถูกส่งไปยังสถานพยาบาลที่จัดตั้งขึ้นเพื่อทำการบำบัดรักษาผู้เสพยา โรงพยาบาลที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยซึ่งทำการรักษาและมีสถานฟื้นฟูสมรรถภาพด้วยในปัจจุบัน คือ โรงพยาบาลธัญญารักษ์ ผู้เสพยาจะได้รับ การบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงตามวิธีการของแพทย์จนกระทั่งหายขาด และได้รับหนังสือรับรองจากพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีกำหนด จึงจะได้รับการยกเว้นโทษ อีกประเภทหนึ่งคือ ผู้เสพยาที่ไม่สมัครขอเข้ารับการบำบัดรักษา ได้แก่ผู้เสพยาที่ถูกพนักงานเจ้าหน้าที่จับกุมและนำตัวมาดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม ถ้ามีความผิดจริงฝ่าย

ราชทัณฑ์จะนำตัวไปลงโทษตามกฎหมาย และพิจารณาส่งไปทำการบำบัดรักษา ณ หักพสถาน
บำบัดพิเศษตามควรแก่กรณี

สำหรับมาตรการทางกฎหมายในการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงผู้เสพติด
นานาประเทศรวมทั้งประเทศไทย ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่จะแก้ไขปัญหาลุทธิเกี่ยวกับ
ผู้เสพติดนั้นจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนซึ่งหลายประเทศถือเป็นแบบมาตรฐานเป็นมาตร-
การที่ดีและเหมาะสมดังนี้

1. ระยะเตรียมการก่อนเข้าบำบัดรักษา
2. การบำบัดรักษาผู้เสพติดขั้นตอนพิเศษ
3. การฟื้นฟูสมรรถภาพและจิตใจ
4. การติดตามผลภายหลังการบำบัดรักษา

ขั้นตอนที่ 4 ประการนี้ ประเทศที่มีปัญหาเกี่ยวกับผู้เสพติดได้นำมาใช้และ
ประสบความสำเร็จพอสมควร เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น อินเดี ย ปากีสถาน ตุรกี และ
มาเลเซีย เป็นต้น สำหรับการแก้ไขปัญหาลุทธิเกี่ยวกับผู้เสพติดของประเทศไทยยังมีได้ดำเนินการ
สมบูรณ์ครบทั้ง 4 ขั้นตอน ทั้งนี้เนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ เช่น มาตรการทาง
กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดยังไม่รัดกุมเพียงพอที่จะบังคับให้ผู้เสพติดอยู่ทำการรักษาตัว
จนครบกำหนด การประสานแนวความคิดเกี่ยวกับงานบำบัดรักษาของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
ไม่มีมาตรการนำตัวผู้ส่งสัยว่าเสพยาเสพติดมาทำการตรวจสอบ การเตรียมการก่อนรักษา
และการติดตามผลภายหลังการรักษายังมีได้มีการดำเนินงานอย่างจริงจัง การแก้ไขปรับ-
ปรุงผู้เสพติดในขณะถูกคุมขังของพนักงานตำรวจหรือศาลขณะนั้นยังไม่มีวิธีการใดเลยและ
เจ้าพนักงานที่ดำเนินการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงผู้เสพติดต้องมีอำนาจพอสมควร
เป็นต้น นอกจากนี้อุปสรรคที่เกี่ยวข้องของอาจได้แก่งบประมาณ บุคคลผู้เชี่ยวชาญในด้านนี้
ตลอดจนสถานที่และอุปกรณ์สำหรับทำการบำบัดรักษาผู้เสพติดจะต้องมีพร้อมและครบถ้วน
ถ้าหากสามารถแก้ไขปัญหาลุทธิและอุปสรรคแต่ละอย่างตามขั้นตอนและร่วมมือกันอย่างจริงจัง
ด้วยกันทุกฝ่ายแล้วดำเนินการตามมาตรการทางกฎหมายในการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับ-
ปรุงผู้เสพติดที่กล่าวมา การแก้ไขปัญหาลุทธิเกี่ยวกับผู้เสพติดก็จะประสบผลสำเร็จในที่สุด

destructive power to humankind. In the old days, people all believed that narcotic produced merely good effects. On the contrary, it now creates a good many problems instead. Each country thus makes a co-operation in order to solve this problem by holding various conferences, making numerous treaties and pacts to regulate narcotic. The member countries have applied a lot of principles obtained from those conferences and treaties to enact their own laws concerning narcotic. Many studies have discovered that the increasing number of narcotic addicts is due to multifarious causes such as the problems of the offenders themselves, environmental milieu, social as well as economic problems. Besides these, the factors concerning age, sex, education and occupations also play an important role to worsen this problem. All countries in the world have similar causes of the problem. It is evident that dangers caused by drug addicts are numerous. They often commit crimes again and again such as offences about theft, life injuries, car accidents and so on.

Drug addicts are deemed as criminal offenders and thus fall into the judicial process inevitably. The process begins with policemen, then public prosecutors, judges and finally the Corrections officers who conduct investigation and suing and take legal proceedings to punish or at times acquit those offenders. As to this process, people from various walks of life have proposed to set up a special court dealing directly with this matter like a labor court or an administrative court. However, no project has so far been drafted for this purpose.

As to the treatment for drug addicts, they are demarcated into two categories. The first one is the treatment for those who voluntarily apply for it according to the article 94 of Narcotic Act 2522 B.E. The drug addicts of this category will be whisked off to Thanyarak Hospital, the biggest drug-addict treatment centre in Thailand. They will be cured and rehabilitated with correct medical methods until the symptom is killed. When they get a letter of guarantee from the authority concerned, they will be exempt from legal punishment. The other category is that drug addicts do not voluntarily apply for the treatment. They have been arrested and taken legal action against according to the judicial process. If their offences are proved true, legal proceedings will be taken against them by the Corrections officers and they will be sent to be cured at a special place for treatment if necessity prevails.

As for legal measures to cure and rehabilitate drug addicts, the international community including Thailand has agreed that to cope with all the problems concerning drug addicts entails some standard-cum-suitable measures to be taken as follows:

1. Pre-admission period.
2. Withdrawal treatment.
3. Rehabilitation.
4. Follow-up study

All the four measures are accomplished to a certain degree by those countries which have a narcotic problem such as the U.S.A.,

Japan, India, Pakistan, Turkey and Malaysia, etc. As for Thailand, the four measures are still not completely carried out due to various obstacles. These are the insufficient strictness of legal measures, lack of co-ordination among the authorities concerned, lack of effective measures to investigate would-be drug addicts, the preparation for the cure and the follow-up study which have not still been carried out so far. Presently, no methods are found effective for rehabilitating drug prisoners during imprisonment. However, the authorities dealing with the cure and rehabilitation of drug addicts must have certain legal power to do their job. Besides these, the obstacles concerned may be the deficient budget, lack of experts or specialists on drug addiction as well as of places and instruments for the cure and rehabilitation. If these obstacles can be overcome and all the four measures can be really carried out with good co-operation from all concerned, to solve the narcotic problem will certainly materialize in the long run.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กติกกรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ก็ด้วยความกรุณาจากผู้มีพระคุณหลายท่าน บุคคลท่านแรก คือ รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ โสวิไลกุล คณบดีคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ให้ความกรุณาแนะนำชี้แนวทางเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ทั้งยังกรุณา สละเวลาเป็นประธานกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์จนสำเร็จ เรียบร้อยลงด้วยดี

บุคคลที่ผู้เขียนจะต้องขอกราบขอบพระคุณเป็นพิเศษ หากปราศจากท่านผู้นี้แล้ว วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไม่อาจสำเร็จลงได้เลย คือ รองศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ โดยได้กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาคอยควบคุมในการเขียนวิทยานิพนธ์ ให้คำแนะนำ ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจตลอดจนแนวความคิดอันเป็นประโยชน์ มากมายเป็นอย่างดียิ่งตลอดมา

ในด้านการค้นคว้าวิจัยได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างสูงจาก พล.ต.ต.เกา สารสิน และ พล.ต.ต. ชวลิต ยอดมณี ซึ่งได้กรุณาแนะนำและชี้แจงข้ออุปสรรคในการ บำบัดรักษาและปรับปรุงผู้เสพติดตลอดจนวิธีการแก้ไข อาจารย์ประมุข สวัสดิ์มงคล กรุณา แนะนำแนวทางเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในอาบบำบัดรักษาผู้เสพติด พ.ศ.๑. (พิเศษ) สมिति บุตุลชีต แนะนำตำราเอกสารต่างประเทศ คุณสุรพล ไตรเวทย์ ให้ความอนุเคราะห์ ในด้านกฎหมายต่างประเทศตลอดจนแนะนำช่วยเหลือเกี่ยวกับหนังสือเอกสารต่าง ๆ ดร.วุฒิ เหลลาสุนทร ได้กรุณาช่วยเหลือในด้านข้อมูลสถิติต่าง ๆ อันมีคุณค่ายิ่งแก่วิทยานิพนธ์นี้ ซึ่งผู้ เขียนขอกราบขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

บุคคลที่ผู้เขียนจะลืมนเสียมิได้คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาบดี สัตตบุศย์ ซึ่ง แนะนำแนวทางและช่วยเหลือให้ผู้เขียนเลือกหัวข้อ วิธีการ และการปฏิบัติตามขั้นตอนเกี่ยวกับการ ทำวิทยานิพนธ์ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างจริงใจ หายที่สุดนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ และขอขอบคุณทุกท่านที่ได้ออกนามในที่นี้ให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือ และมีส่วนช่วย ให้ผลงานของผู้เขียนสำเร็จลุล่วงไปได้ก็ด้วยความมุ่งหมาย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
กิตติกรรมประกาศ	๑๑
	
บทที่	
บทนำ	
1. ความนำ	1
2. ยาเสพติดให้โทษกับปัญหาสังคม	5
3. วัตถุประสงค์และความมุ่งหมาย	8
1 คำจำกัดความ ประเภท และกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด	10
1.1 คำจำกัดความของคำว่า "ยาเสพติดให้โทษ"	10
1.2 การแบ่งประเภทยาเสพติด	14
1.3 ลักษณะและความเป็นภัยของยาเสพติดแต่ละประเภท	20
1.4 ประวัติความเป็นมาของยาเสพติดต่างประเทศและประเทศไทย	39
1.5 กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดของต่างประเทศและประเทศไทย	55
2 สาเหตุที่ทำให้เกิดการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด	78
2.1 สาเหตุจากตัวผู้กระทำความผิด	81
2.2 สาเหตุทางด้านสิ่งแวดล้อม สภาพและปัญหาทางสังคม	85
2.3 สาเหตุทางด้านเศรษฐกิจ	95
2.4 สาเหตุที่ทำให้เกิดการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ต่างประเทศ	98

3	แนวความคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ทางด้านอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยาเกี่ยวกับการกระทำผิดของผู้ติดยาเสพติด	107
	3.1 ความรับผิดชอบทางอาญาของผู้ติดยาเสพติด	122
	3.1.1 อายุ	125
	3.1.2 เพศ	130
	3.1.3 การศึกษา	131
	3.1.4 อาชีพ	135
	3.2 คดีบางประเภทที่ผู้ติดยาเสพติดมักจะกระทำผิดกันมาก	137
	3.2.1 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	140
	3.2.2 ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	141
	3.2.3 ความผิดเกี่ยวกับอุบัติเหตุบนท้องถนน	142
	3.2.4 ความผิดเกี่ยวกับเพศ	143
4	การสืบสวนสอบสวนและการพิจารณาพิพากษาคดียาเสพติด	144
	4.1 ชั้นตำรวจ ติดตาม จับกุม รวบรวมหลักฐาน ทำการสืบสวนสอบสวน	149
	4.2 ชั้นอัยการ พิจารณาเกี่ยวกับการฟ้อง	154
	4.3 ชั้นศาล พิจารณาพิพากษาคดี	158
	4.4 การดำเนินคดียาเสพติดในศาลต่างประเทศ	161
	4.5 แนวความคิดเรื่องศาลยาเสพติด	172
5	วิธีการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงผู้ติดยาเสพติด	178
	5.1 วิธีการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด	178
	5.2 การดำเนินงานของสถานพยาบาล สถานพักฟื้น และกรมราชทัณฑ์	187
	5.3 การติดตามผลการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด	197

	5.4 การบำบัดรักษาและส่งเคราะห์ผู้ติดยาเสพติดในต่าง ประเทศ	203
	5.5 โครงการเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงผู้ติดยาเสพติด.....	210
6	มาตรการทางกฎหมายในการแก้ไขปรับปรุงผู้ติดยาเสพติด	231
	6.1 มาตรการทางกฎหมายไทย	231
	6.2 มาตรการทางกฎหมายต่างประเทศ	256
	6.3 เปรียบเทียบผลดีผลเสีย	290
7	สรุปและขอเสนอแนะ	304
	สรุป	304
	ขอเสนอแนะ	311
	บรรณานุกรม	327
	ประวัติ	334

1. ความนำ

ภัยอันตรายที่เกิดแก่มวลมนุษยชาตินี้มีมากมายหลายประการ มีภัยที่เกิดจากธรรมชาติและภัยที่เกิดจากมนุษย์ด้วยกันเป็นคู่กัน ซึ่งภัยประการหลังนี้ที่สำคัญมากก็เห็นจะเป็นภัยอันเกิดจากยาเสพติดให้โทษ โดยฝีมือของคนในสังคมเป็นการบ่อนทำลายล้างมนุษย์อย่างร้ายแรงที่สุด ยาเสพติดให้โทษมีมากกว่า 100 ชนิด ล้วนเป็นต้นเหตุของการบั่นทอนสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจตลอดจนก่ออาชญากรรมประเภทต่าง ๆ ซึ่งมีเหตุผลอันเชื่อได้จากนักอาชญาวิทยาว่า ผู้ติดยาเสพติดให้โทษมีโอกาสที่จะประกอบอาชญากรรมได้มากกว่าคนธรรมดา ด้วยอำนาจฤทธิ์ของยาเสพติดแต่ละชนิดเมื่อเสพเข้าไปแล้วจะเกิดอาการวิปริต อาจมีอาการกดประสาท กระตุกประสาท ทำให้ประสาทหลอน หรือบางครั้งอาจออกฤทธิ์ผสมกันไป ในระยะเวลา 50 ปีที่ผ่านมา ยาเสพติดให้โทษได้วิวัฒนาการและแพร่หลายอย่างรวดเร็วจนกลายเป็นปัญหาสำคัญยิ่งของหลายประเทศที่จะต้องดำเนินการแก้ไข นอกจากนี้จะเป็นภัยต่อความสงบสุขของสังคมแล้ว ยังเป็นต้นเหตุให้เกิดปัญหาอีกหลายด้าน นับตั้งแต่ตัวผู้เสพยา ปัญหาครอบครัว ปัญหาทางเศรษฐกิจ และปัญหาความมั่นคงของชาติ กล่าวคือตัวผู้เสพยาจะเกิดความทุกข์ทรมานทางกายและจิตใจเมื่อขาดยาเสพติด ถ้าหาเงินมาซื้อยาเสพติดไม่ได้ก็อาจก่ออาชญากรรมขึ้น และมีผลตามมาต้องถูกลงโทษตามกฎหมายบ้านเมือง ครอบครัวก็จะเดือดร้อน เป็นการสูญเสียกำลังงานทางด้านเศรษฐกิจจะทำให้สังคมได้รับความกระทบกระเทือนด้วย ประเทศชาติจะต้องเสี่ยงประมาทในการป้องกัน ปรามปราม และบำบัดรักษาผู้เสพยา ความจริงแล้วยาเสพติดให้โทษถูกสร้างโดยคนเพียงไม่กี่คน แต่อำนาจของยาเสพติดสามารถที่จะทำลายคนทั้งโลกได้ ถ้าไม่มีการแก้ไขปัญหานี้เสียก่อนที่จะสายเกินไป ดังนั้นในปัจจุบันนี้ รัฐบาลของนานาประเทศ เริ่มตระหนักถึงภัยอันตรายจากยาเสพติดให้โทษ จึงได้หันมาร่วมมือกันแก้ไขปัญหานี้ ประกอบกับปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่ขยายขอบเขตไปโดยอย่างไม่จำกัด และมีราคาแพงทำให้ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายต่างยอมเสี่ยงต่อกฎหมายมีมากขึ้น จึงต้องดำเนินการแก้ไขโดยด่วน ส่วนปัญหาทางด้านผู้เสพยาเป็นการแก้ไขโดยเน้นถึงตัวผู้เสพยาเป็นสำคัญ ด้วยเหตุที่ว่าผู้เสพยาได้เสพยาเสพติดเข้าไปแล้ว อำนาจฤทธิ์ของยาจะทำลายระบบประสาทและสมองตลอดจนส่วนต่าง ๆ ของร่างกายและจิตใจจะเริ่มมีอาการรุนแรงขึ้นเมื่อขาดยา

เสพติด ฉะนั้น เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้เสพติดจะต้องหาหาเสพติดมาทุกวิถีทางแม้จะผิดกฎหมายก็ตาม มาบำบัดความต้องการและเพิ่มปริมาณมากขึ้นเรื่อย ๆ หรือเปลี่ยนเสพยาเสพติดชนิดที่มีฤทธิ์ รุนแรงกว่า ซึ่งในปัจจุบันความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์สามารถทำการผลิตยาเสพติดชนิดใหม่ ที่มีความร้ายแรงเพิ่มมากขึ้น หรือปรับปรุงเป็นอนุพันธ์ของยาเสพติดชนิดใหม่ ปัญหาเหล่านี้ สร้างความหนักใจให้กับนานาประเทศเป็นอย่างยิ่ง แนวทางแก้ไขปัญหานี้จึงต้องดำเนินการ ทั้งในด้านการป้องกัน ปรามปราม และทำการบำบัดรักษาผู้เสพติด พร้อมกันไปทั้ง 3 ประการ ตามหลักวิชาการแก้ไขปัญหาล้วนใน 3 ประการ การแก้ไขปัญหานี้อาจประสบความสำเร็จล้มเหลว เช่น ถ้าไม่มีการปรามปรามกำจัดยาเสพติด จะทำให้ยาเสพติดมีมากและมีผลถึงการเพิ่ม จำนวนผู้เสพติดด้วย เป็นต้น

ปัญหาเรื่องยาเสพติดให้โทษในประเทศไทยมีมานานแล้ว ด้วยสาเหตุที่ว่า ประเทศของเรามีดินแดนส่วนหนึ่งที่ทั่วโลกเรียกว่า "สามเหลี่ยมทองคำ" อยู่ทางภาคเหนือ เขตติดต่อกับพม่าและลาว ประเทศต่าง ๆ กำลังเฟื่องมออยู่ กล่าวกันว่า ผิ่นและเฮโรอีน ไคซันส่งมาจากภาคเหนือของประเทศไทย ออกสู่ตลาดโลกโดยผ่านสิงคโปร์และฮ่องกง จะ มีการลักลอบไปทางพม่าหรือลาวบ้าง แต่สันนิษฐานว่ามีจำนวนน้อยมากไม่สะดวกเหมือนผ่าน ทางกรุงเทพฯ จากจุดนี้ทำให้ไทยเราจะต้องแก้ภาพพจน์ไปในทางที่ดี และด้วยความตระหนัก ถึงโทษภัยอันร้ายแรงของยาเสพติดให้โทษ รัฐบาลไทยทุกรัฐบาลจึงได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาค่ตลอดมา ดังจะเห็นได้จากนโยบายของรัฐบาลถือว่า เรื่องยาเสพติดให้โทษเป็นเรื่องใหญ่ที่ เป็นอันตรายแก่ชีวิตและสุขภาพของประชาชน ตลอดจนความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง เป็นอย่างยิ่ง และเป็นปัญหอันเร่งด่วนที่จะต้องแก้ไขอย่างจริงจัง โดยรัฐบาลได้เน้นถึงสิ่งต่าง ๆ ดังนี้¹

1. ในด้านการผลิต จะต้องดำเนินการเอากลุ่มบุคคลซึ่งเป็นต้นตอใหญ่มาก ลงโทษ ซึ่งมีไม่มากนัก แต่วาพฤติกรรมของบุคคลพวกนี้เป็นมาตกรโดยแท้ และยังเป็น การบั่นทอนความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมือง เมวว่าจะมีความยากลำบากเพราะการผลิตและ

¹ ธานีทร กรยิวเชียร, คำปราศรัย, สถานีวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์, 17 ตุลาคม 2519.

จำหน่ายเฮโรอีน เป็นอาชญากรรมซึ่งมีแผนสูง หากยานหลักฐานมาผูกมัดผู้อยู่ในระดับ
ต้นเหตุใหญ่ไต่ยากมาก

2. ห้ามปลูกฝิ่น ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำหรับผลิตเฮโรอีนอย่างกวัดข้น และจะ
ไต่พยายามจัดให้มีการปลูกฝิ่นไต่แทน

3. จะไต่เลือกสรรเจ้าหน้าที่ที่สุจริตและเข้มแข็งในการป้องกัน ปราม-
ปราม และเพิ่มจำนวนให้เพียงพอแก่งานซึ่งกระจายอยู่ทั่วราชอาณาจักร

4. ในด้านการบำบัดรักษา จะไต่จัดหาสถานที่บำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด
ให้ไต่ชมากกว่านี้ และจะไต่ทำการรักษากันอย่างจริงจัง

5. จะไต่จัดไต่ให้มีการค้นคว้า วิจัย ในด้านการบำบัดรักษาให้ไต่ผลดี

6. ในด้านการป้องกัน นอกจากทางราชการจะไต่เผยแพร่ไต่ประชาชน
เห็นพิษภัยของเฮโรอีน และยาเสพติดให้ไต่ชร้ายแรงทุกประเภทแล้ว จะไต่ขอความ
ร่วมมือจากประเทศต่าง ๆ ทั้งในด้านการป้องกันและปรามปรามร่วมกันด้วย

จากข้อความที่กล่าวมานี้ เป็นส่วนหนึ่งของคำปราศรัยของนายกรัฐมนตรี
นายธานินทร์ กรัยวิเชียร เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2519 จะเห็นไต่วารัฐบาลมิได้
นิ่งนอนใจในเรื่องยาเสพติดให้ไต่ช จึงได้กำหนดนโยบายไว้เสมอมา ใน พ.ศ.2519
รัฐบาลไต่ตั้งคณะกรรมการป้องกันและปรามปรามยาเสพติดขึ้นตามพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปรามปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 โดยให้เหตุผลท้ายพระราชบัญญัติว่า
"เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ โดยที่ยาเสพติดเป็นภัยอย่างร้ายแรง
ต่อการดำเนินการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศ และรัฐบาลนี้มีนโยบายที่จะป้องกัน
และปรามปรามการค้า และการเสพยาเสพติดอย่างเข้มงวดกวัดข้น ในการนี้จำเป็น
ต้องมีกฎหมายเพื่อกำหนดมาตรการและให้อำนาจในการดำเนินการป้องกันและปราม-
ปรามให้ไต่ผลโดยเด็ดขาด และมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้"¹

¹ "พระราชบัญญัติป้องกันและปรามปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519",
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 93 ตอนที่ 144 (17 พฤศจิกายน 2519) : 23.

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาในพระราชบัญญัตินี้ รัฐบาลในสมัยนั้นได้ตั้งหน่วยงานขึ้นมาเพื่อ
แก้ไขปัญหเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ กล่าวคือ แก้ไขปัญหาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ปัญหา
ด้านการป้องกัน ปัญหาด้านการปราบปราม และปัญหาด้านการบำบัดรักษา เพื่อให้การ
แก้ไขปัญหายาเสพติดให้โทษบรรลุจุดประสงค์เร็วขึ้นจึงได้มีพระราชบัญญัติยาเสพติด
ให้โทษ พ.ศ. 2522 มาใช้บังคับและทำการยกเลิกพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ
พ.ศ. 2465 พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2479 พระราชบัญญัติ
ยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2502 พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 4)
พ.ศ. 2504 พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2518 พระราชบัญญัติ
กัญชา พ.ศ. 2477 และพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. 2486 โดยให้เหตุผลในการ
ประกาศใช้พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ว่า "เนื่องจากกฎหมายว่าด้วย
ยาเสพติดให้โทษที่ใช้บังคับอยู่ปัจจุบันได้ใช้บังคับมานานแล้ว และมีบทบัญญัติที่ไม่เหมาะสม
กับกาลสมัยสมควรปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวเพื่อให้การปราบปรามและควบคุมยาเสพติด
ให้โทษเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาระหว่างประเทศ
ว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกอยู่ จึงจำเป็นต้องตราพระราช-
บัญญัตินี้"¹ พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งจะ ต้องแก้ไขปัญหเกี่ยวกับ
ยาเสพติดให้โทษจนกว่าผลจะสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ส่วนการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดให้โทษนั้นก็จะต้องดำเนินการแก้ไขอย่าง
รีบด่วน ปรากฏว่าปัจจุบันประเทศไทยมีพลเมืองที่ติดยาเสพติดเป็นจำนวนมาก ตามสถิติ
ไม่เป็นทางการคาดว่ามีความจำนวมมากถึง 600,000 คน และในจำนวนนี้ส่วนมากเป็น
เยาวชนซึ่งจะเป็นกำลังของชาติทดแทนคนรุ่นปัจจุบันต่อไปในอนาคต ด้วยความห่วงใย
นี้องครหลายฝ่ายได้ตระหนักถึงภัยที่กำลังคุกคามอยู่ จึงได้ร่วมมือกันแก้ไขปัญหโดย
การนำตัวผู้ติดยาเสพติดให้โทษหรือเรียกสั้น ๆ ว่า "ผู้เสพติด" มาทำการบำบัดรักษา
อาทิเช่น เจ้าหน้าที่ฝ่ายสาธารณสุข แพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ ตลอดจนเจ้าหน้าที่
ฝ่ายกฎหมาย แต่การดำเนินงานก็ยังประสบกับอุปสรรคเป็นอันมาก เช่น ผู้เสติดมี

---

¹"พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522", ราชกิจจานุเบกษา 96
ร.จ. 40 ตอนที่ 63 (ฉบับพิเศษ), (27 เมษายน 2522): 82.

จำนวนมากสถานที่ทำการบำบัดรักษามีน้อย วิธีการรักษายังชี้ขาดลงไปไม่ได้ว่าวิธีใดได้ผลดีที่สุด การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติดที่ทำการรักษาแล้วจะทำอย่างไรจึงจะกลับคืนสู่สภาพปกติ และไม่หันกลับไปเสพยาเสพติดอีก ตลอดจนทัศนคติของประชาชนที่มีต่อผู้เสพยาเสพติดซึ่งหายขาดจากการติดยาแล้วในแนวทางที่ตีงาม ปัญหาหรืออุปสรรคเหล่านี้เกิดขึ้นอย่างสลับซับซ้อน จึงมีความจำเป็นจะต้องร่วมมือกันหลายฝ่าย จึงจะแก้ไขปัญหาสำเร็จ ถ้าหากดำเนินการไปแต่เพียงฝ่ายเดียวก็ยากที่จะบรรลุผลตามเป้าหมายได้ ดังนั้น ในด้านกฎหมายเกี่ยวกับการบำบัดรักษาและปรับปรุงแก้ไขผู้ติดยาเสพติดให้โทษก็เป็นส่วนหนึ่งที่สามารถจะนำมาแก้ไขปัญหานี้ได้ โดยการกำหนดมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการบำบัดรักษาและปรับปรุงแก้ไขผู้เสพยาเสพติดให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์เป็นการช่วยไขมนำซึ่งผู้เสพยาติมาทำการรักษาตลอดจนการฟื้นฟูสมรรถนะแก่บุคคลเหล่านี้ จะทำการแทรกมาตรการทางกฎหมายในด้านวิธีการบำบัดรักษาผู้เสพยาติ การดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ และการติดตามผลหลังการบำบัดรักษาไว้ทุกขั้นตอนเป็นการวางหลักหรือวิธีการที่ดีโดยถูกต้องและเหมาะสมอันจะเป็นมาตรฐานต่อไป

2. ยาเสพติดให้โทษกับปัญหาสังคม

การที่มนุษย์รวมกลุ่มกันทำให้เกิดสังคมขึ้นคนเราเมื่ออยู่ร่วมกันก็จะต้องทำอะไรหลาย ๆ อย่างให้คล้ายคลึงกัน จะทำอะไรตามอำเภอใจไม่ได้ บางครั้งมีความจำเป็นที่จะต้องระวางการกระทำที่เอาแต่ใจตนเองเสียบ้าง ถ้าหากการกระทำนั้นไปฝ่าฝืนความรู้สึกของคนอื่นเข้า ฉะนั้น เมื่อคนเรามาผจญกรรมต่อกภาวะเดียวกันนี้ จะต้องมีความเคารพต่อกฎเกณฑ์ของสังคมบ้าง จึงจะทำให้สังคมมีความสงบเรียบร้อยแต่อย่างไรก็ตามสังคมในโลกนี้มีมากมาย แต่ละสังคมมิใช่ว่าจะมีความราบรื่นเสมอไป สังคมแต่ละสังคมอาจมีปัญหบ้างไม่มากก็น้อย ปัญหาสังคม (Social Problems) เกิดขึ้นจากการขัดแย้งกันภายในสังคมด้วยสมาชิกภายในสังคมมีความคิดเห็นหรือความประพฤติไม่อยู่ในแนวเดียวกัน มนุษย์มาอยู่ร่วมกันและมีความสัมพันธ์ต่อกันในฐานะเป็น คนในสังคมจะต้องรู้ว่าตนมีสิทธิและหน้าที่อย่างไรบ้างต่อสังคม เช่น จะต้องรู้ว่าสังคมที่เราอาศัยอยู่นี้ให้อะไรแก่เราบ้าง และในขณะที่เดียวกันเราทำได้ทำอะไรให้

แก่สังคมของเราบ้าง ดังนั้น สังคมจึงได้สร้างกฎเกณฑ์ขึ้นมาเพื่อเป็นแนวทางให้ประพฤติปฏิบัติมีการกำหนดสิทธิและหน้าที่บางประการอย่างชัดเจน และบางอย่างได้กำหนดแนวทางออกมาในรูปของกฎหมายบัญญัติ เช่น การก่ออาชญากรรมประเภทต่าง ๆ เป็นต้น เมื่อผู้ใดฝ่าฝืนจะถูกลงโทษ ทั้งนี้ เพื่อที่จะให้สังคมนั้นอยู่ได้ด้วยความปกติสุข

บุคคลในกลุ่มสังคมแต่ละคน**ธรรมชาติ**ใจร่างกาย และประกอบอาชีพต่างกัน ตลอดจนความปรารถนาต่อสังคมก็มากน้อยไม่เท่ากัน บางคนเมื่อประสบปัญหาไม่สามารถ**กระทำ**ต่อสังคมได้แสดงออกมาทางความประพฤติในทางเสื่อมเสียหรือฝ่าฝืนสังคม คนประเภทนี้สังคมทุกสังคมไม่พึงปรารถนา ถ้าสังคมโดยอมรับก็จะพบแต่ความปั่นป่วน วุ่นวายไม่สิ้นสุด ตั้งแต่ส่วนรวมไปจนถึงครอบครัวของผู้นั้น โดยเฉพาะผู้กระทำผิด**เกี่ยวข้องกับ**ยาเสพติดให้โทษเป็นผู้ทำลายความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม ทำให้สังคมจะต้องแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ดังจะเห็นได้เด่นชัดจากผู้เสพติดที่**ทำงาน**หรือไม่มีรายได้ คนในครอบครัวที่เหลืออยู่จะต้องทำงานหนักเป็น 2 เท่า เพื่อให้ได้เงินมาเป็นค่าเลี้ยงดูและซื้อยาเสพติดให้คนพวกนี้เสพในขณะเดียวกัน และยิ่งนานวันค่าใช้จ่ายในการเสพก็จะต้องสูงขึ้นเพราะความต้องการทางร่างกายของผู้เสพมีความต้องการยาที่มีฤทธิ์แรงยิ่งขึ้นไป ซึ่งในปัจจุบันจำนวนผู้เสพติคมีมากกว่าแต่ก่อนมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความบีบคั้นทางเศรษฐกิจ ฐานะทางครอบครัว หรือการชักชวนของเพื่อนหรือความอยากลองของเด็กวัยรุ่น สภาพแวดล้อมเหล่านี้สามารถโน้มนำให้หันเหเข้าสู่**แสวง**ของยาเสพติดได้ง่าย บุคคลที่จะตกอยู่ในภาวะเช่นนี้มีจิตใจกำลังอยู่ในลักษณะกังวลตัดสินใจไม่ถูกระหว่างความดีกับความชั่ว มีความขัดแย้งในใจคิดว่าทำดีไปแล้วก็ไม่เห็นมรรคผลอะไรตอบแทน แต่ทำชั่วโดยเสพยาเสพติดแล้ว เขาสามารถมีความสุขลืมเหตุการณ์ที่เลวร้ายไปชั่วขณะ โดยหาได้คำนึงถึงผลที่จะติดตามมาภายหลังไม่ เป็นการกอบกู้หาให้สังคมเป็นผู้แก้ไข ซึ่งสังคมก็มีไต่ถุณึ่งเฉยไต่พยายามแก้ไขปัญหามากมาย ๑ ตลอดมาแต่ก็ยังมีไต่ผลเท่าที่ควร อย่างไรก็ตามแนวาสังคมจะไม่ยอมรับผู้เสพติคที่มีความีคุณค่าทางสังคมแต่การที่สังคมจะขับไล่เขาออกจากความเป็นสมาชิกของสังคมนั้นทำไม่ได้ เพราะความสัมพันธ์ทางสังคมเขายังมีอยู่ ด้วยความบกพร่องนี้สังคมจึงพยายามฟื้นฟูหรือกำจัดความเลวทรามนั้นให้กลับดีขึ้นมา โดยการส่งตัวผู้เสพติคไปรับการรักษายังสถานพยาบาล ใ้การส่งเคราะห์ในคานต่าง ๆ ตามกำลังความสามารถของสังคมจะให้ได้ และพยายามจะขจัดยาเสพติด

ไหลวนไปจากสังคมเพื่อความสงบสุขภายในสังคม

สรุปได้ว่า ยาเสพติดโคกอบปัญหาให้แก่สังคมหลายประการ คือ

2.1 ปัญหาสุขภาพของประชาชน ถ้าหากในสังคมใดมีประชาชนใช้ยาเสพติดมากกำลังของชาติย่อมสูญเสียไป ผู้เสพยาจะทำลายอนาคตของตนเอง ทำลายครอบครัวและวงศ์ตระกูล ตลอดจนทำลายเศรษฐกิจของประเทศชาติ จึงเป็นที่รังเกียจของสังคมและญาติมิตรไม่มีใครอยากจะคบค้าสมาคมด้วย

2.2 ปัญหาก่อให้เกิดอาชญากรรม การที่ผู้เสพยาเสพติดทำให้เกิดอาชญากรรมประเภทต่าง ๆ กล่าวคือ การใช้ยาเสพติดก็ถือว่าผิดกฎหมายอยู่แล้ว ผู้เสพยาเมื่อใช้ยาเสพติดจะมีจิตใจหรืออารมณ์ผิดปกติไป มีความแข็งก้าวร้าวจะทำให้ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายหรือเกิดอุบัติเหตุได้ง่ายกว่าบุคคลธรรมดา และเป็นที่ทราบกันแล้วว่า ผู้เสพยาจะคงเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นตามฤทธิ์อำนาจของยาเสพติด เมื่อหาเงินมาซื้อยาเสพติดไม่ได้ก็ประกอบอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน เพื่อให้ได้เงินมาเป็นค่าใช้จ่ายในการเสพยา ล้วนแต่เป็นปัญหาสังคมทั้งสิ้น

2.3 ปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนของคนบางกลุ่มในสังคม สำหรับปัญหานี้ในเมืองไทยยังไม่ค่อยแพร่หลาย ปัญหาที่ว่านี้ปรากฏว่าคนบางกลุ่มที่อยู่ภายในสังคมไม่สามารถที่จะประพฤติปฏิบัติตามแนวสังคมนั้นได้ หรือสังคมนั้นเข้มงวดจนเกินไป เขาเหล่านั้นจึงต้องปลีกตัวออกมาเป็นอิสระไม่ยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคมใด ๆ ทั้งสิ้น เช่น พวกยิปซี เป็นต้น เมื่อสังคมนั้นเข้มงวดถือว่าผู้เสพยาเสพติดเป็นผู้ทำผิดกฎหมาย พวกนี้ก็พยายามเสพยาเสพติดหนักขึ้นเพื่อแสดงออกถึงการต่อต้านสังคม

2.4 ปัญหาทางเศรษฐกิจ ยาเสพติดเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการสูญเสียทางเศรษฐกิจ นับตั้งแต่เริ่มแรกผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ไปจนถึงผู้เสพยา พวกเขาเหล่านี้จะต้องใช้เงินทองไปเป็นจำนวนมากเพื่อทุ่มเทให้กับยาเสพติด ในการนี้รัฐบาลก็จะต้องสูญเสียงบประมาณเพื่อใช้ในการปราบปราม ป้องกัน และบำบัดรักษาผู้เสพยา ประการสุดท้ายการเกิดอาชญากรรมหรืออุบัติเหตุจากผู้เสพยาในสังคมไม่มีผู้คำนวณได้

เป็นสถิติแน่นอนว่า มีผลเสียหายมากน้อยเพียงใด แต่ก็นับไ้ว่าก่อปัญหาให้กับสังคม
ร้ายแรงมาก

3. วัตถุประสงค์และความมุ่งหมาย

ปัญหาเรื่องยาเสพติดเป็นที่ทราบแล้วว่า เป็นปัญหาระดับโลกและ
การแก้ไขก็เป็นไปได้ยาก เนื่องจากมีปัจจัยหลายประการที่เกื้อกูลให้ยาเสพติดมี
อิทธิพลต่อไป เป็นการระอันทักหนางของรัฐบาลนานาประเทศ ปัญหาใหญ่ของยา
เสพติด แฉงออกเป็น 3 ประการ คือ

- 3.1 การป้องกันยาเสพติด
- 3.2 การปราบปรามยาเสพติด
- 3.3 การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสติด

การแก้ไขปัญหาดตามขอ 3.1 และขอ 3.2 ส่วนมากจะดำเนินการรวม
กันไป เป็นการป้องกันและปราบปราม กล่าวคือ ในเรื่องการป้องกันนั้นจะต้องดำเนินการ
การในชั้นตอนที่ยาเสพติดยังมีไ้เกิดขึ้น ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบจะต้องกระทำการ
อย่างใดอย่างหนึ่งไ้ประชาชนรู้ถึงพิษและโทษภัยของยาเสพติด อาจจะแสดงนิทรรศการ
หรือโฆษณาเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้เป็นที่ทราบโดยทั่วกัน เมื่อประชาชนมี
ความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้ไ้แล้วก็สามารถที่จะนำไปใช้ประโยชน์หรือด้ายทอดให้ผู้อื่นไ้ ทำ
ไ้ผู้ไม่รู้เรื่องมาก่อนพ้นจากความเชื่อถือเก่า ๆ หรือการโฆษณาชวนเชื่อหลอกลวงจาก
บุคคลผู้ไม่ปรารถนาไ้สามารถรอดพ้นจากอิทธิพลของยาเสพติดไ้ ส่วนในด้านการปราบ-
ปรามยาเสพติด เป็นการสกัดกั้นยาเสพติดมิให้ถึงมือผู้เสท ในกรณีเช่นนี้ยาเสพติดเกิดขึ้น
แล้ว จึงไ้ทำการปราบปรามไ้หมดไป โดยพยายามสืบหาแหล่งผลิต แหล่งจำหน่าย
หรือแหล่งที่มีผู้เสติด เพื่อเขาไ้ถึงต้นตอและทำลายยาเสพติดเสียก่อน และนำตัวผู้
กระทำผิดมาสอบสวนหาความผิดตามหลักฐานที่ปรากฏแล้วลง โทษตามกฎหมายบ้านเมือง
เป็นการปราบปรามหยุดยั้งมิให้ยาเสพติดลุกลามต่อไป ปัญหาทั้งสองกรณีนี้ไ้ถือว่าเป็น
ปัญหาสำคัญจะต้องมีเจ้าหน้าที่ที่มีความสามารถ มีความรู้หรือประสบการณ์เป็นอย่างดี
ตลอดจนการประสานงานกับหน่วยอื่น จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวไ้

ปัญหาข้อ 3.3 ในด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติดเป็น ปัญหาผ่านการป้องกันและปราบปรามมาแล้ว โดยการป้องกันและปราบปรามไม่สามารถ ที่จะสกัดกั้นหรือหยุดยั้งยาเสพติดได้ ทำให้การแก้ปัญหาทางด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟู สมรรถภาพเพิ่มมากขึ้น แต่ถ้ามุ่งเน้นการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามเป็นอย่างดี สามารถมีมาตรการที่เข้มแข็งมาหยุดยั้งยาเสพติดได้ ยาเสพติดที่จะผ่านมาถึงผู้เสพยา ก็มี น้อยลง การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพเป็นการนำผู้เสพยาติมาแก้ไขปรับปรุงให้ กลับคืนสู่สภาพปกติ อาจจะทำเนิการได้หลายวิธีแล้วแต่ความเหมาะสมและความ จำเป็น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องนี้อาจเป็นบุคคลหลายฝ่ายด้วยกันซึ่งแต่ละฝ่ายก็มี วิธีการดำเนินงานหรือมาตรการที่เหมาะสมมาใช้ผสมผสานกันระหว่างหน่วยงาน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในอันจะเกิดประโยชน์ต่อผู้เสพยาติมากที่สุด แต่การบำบัดรักษา ก็มีอุปสรรคมากเหมือนกันดังที่กล่าวมาแล้ว และปรากฏอยู่เสมอว่าผู้ที่ทำการรักษาแล้ว กลับไปเสพยาติใหม่อีก บางรายไต่วนเวียนมารักษาตัวถึง 20 กว่าครั้งก็มี ผู้ เสพยาติบางคนเข้ารับการรักษาเพื่อที่จะกลับไปตั้งตนเสพยาติชนิดอ่อนใหม่ หมาย- ใจว่า เมื่อผู้เสพยาติใช้ยาเสพติดจำนวนมากหรือค่าใช้จ่ายสูงและทนต่อสภาพการณ ไม้ได้ ก็เข้ารับการรักษาตัวเสียครั้งหนึ่งก่อนเป็นการถอนพิษยาเสพติดที่ร้ายแรงออก แล้วกลับมาตั้งตนเสพยาติชนิดอ่อนและเสียค่าใช้จ่ายในราคาถูก จึงทำให้ผู้เสพยาติ มีจำนวนมากและนับวันแต่จะเพิ่มขึ้น

ดังนั้น วัตถุประสงค์และความมุ่งหมายในการวิจัยเรื่องมาตรการทาง กฎหมายในการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับปรุงผู้ติดยาเสพติดให้โทษ จึงมีความมุ่งหมาย ที่จะหามาตรการมาลดจำนวนผู้เสพยาติทุกประเภทในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ เสพยาติประเภทเฮโรอีนและมอร์ฟีน ในนอยลงหรือหมดไป โดยการชักจูงให้มาทำการ บำบัดรักษาถูกต้องตามหลักวิธีการจนถึงขั้นคิดตามผลหลังการรักษา ซึ่งการดำเนินงาน ต่าง ๆ เกี่ยวกับการวางมาตรการทางด้านการบำบัดรักษาจำเป็นต้องมีที่จะต้อง หามาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมเพื่อนำมาใช้ให้ได้ผลดีที่สุด ในขั้นแรกจะต้อง พิจารณากฎหมาย กฎกระทรวง ระเบียบข้อบังคับทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในปัจจุบันว่าใช้ได้ ผลดีหรือไม่ มีอะไรบกพร่องบ้าง ควรเพิ่มเติมหรือตัดทอนแก้ไขอย่างไร ปัจจุบันที่รองรับ

กฎหมายดังกล่าวมีเพียงพอหรือไม่ ถ้าหากไม่ปัจจัยในอันที่จะมาส่งเสริมเพียงพอ
เราจะมีวิธีการแก้ไขเช่นไรและจะนำวิธีการของประเทศต่าง ๆ มาเปรียบเทียบกับ
ข้อดีและข้อเสียด้วย เป็นการค้นหาวิธีการที่ดีต่อไปเมื่อได้วิธีการมาแล้วก็กำหนด
ขั้นตอนในการดำเนินงาน โดยเริ่มตั้งแต่นำผู้เสพติดมารับการรักษาแล้วแต่ประเภท
หรือชนิดของยาเสพติด การเตรียมก่อนทำการรักษา กำหนดระยะเวลาการ
รักษาพยาบาล การอยู่ภายใต้การควบคุมของแพทย์หรือพยาบาล การให้ความช่วย
เหลือระหว่างผู้เสพติดอยู่ทำการรักษาตัวจนถึงการรักษาพยาบาลสิ้นสุดลง การ
ชักนำหรือฟื้นฟูจิตใจให้กลับคืนมาดั้งเดิม และการติดตามผลหลังการรักษา ซึ่ง
ขั้นตอนทั้งหมดอาจจะต้องใช้เวลานานและเป็นการดำเนินงานที่ละเอียดอ่อนพอ
สมควร ที่กล่าวมานี้เป็นการวางมาตรการในค่านกฎหมายเกี่ยวกับการบำบัดรักษา
และแก้ไขปรับปรุงผู้ติดยาเสพติดให้โทษซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการ
อันเข้มงวดและใช้ใ้ผลดีที่สุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย